

UAB „Alytaus vėjas“ vėjo elektrinių parko įrengimo ir eksploatacijos Alytaus rajono savivaldybės Simno seniūnijoje nuotolinio poveikio vertinimo ataskaitos aptarimo su visuomene

PROTOKOLAS

2021 m. balandžio 19 d.

(nuotolinio susirinkimas vyko 2021 m. balandžio 19 d., pradžios laikas 17 val.)

DALYVAUJA:

1. Liutauras Stoškus, poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos rengėjas, VšĮ „Darnaus vystymosi centro“ direktorius, pirmininkaujantis (8 687 97311 info@dvcentras.lt)
2. Inga Baronienė, UAB „ARCHSTUDIJA“, (8 680 52 539 inga@archstudija.lt)
3. Elmaras Duderis, pasitarimo sekretorius (elmaras.duderis@gmail.com)
4. 6 dalyviai.

SVARSTYTA

Planuojamos UAB "Alytaus vėjas" ūkinės veiklos – vėjo elektrinių parko įrengimo Alytaus rajono savivaldybės Simno seniūnijoje – poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, parengta VšĮ „Darnaus vystymosi centro“ ir UAB „ARCHSTUDIJA“.

ATSAKAITOS PRISTATYMAS

1. Liutauras Stoškus pradėjo trumpai apžvelgdamas teritoriją, kraštovaizdį ir poveikį biologinei įvairovei. Alytaus rajono savivaldybė nustatė zonas, galima vėjo jėgainių (VJ) statyba. Ataskaitos rengėjai analizavo galimybę statyti VJ tiek poveikio aplinkai vertinimo programoje numatytuose, tiek papildomai parinktose alternatyviose vietose. Suprojektuotos VJ yra pačiose didžiausiose dirbamos žemės sklypuose, kur yra intensyviai ūkininkaujama. Ypač šiaurinėje dalyje. Pietinėje dalyje VJ patenka į mažesnius dirbamos žemės sklypus. Sklypų tinkamumas VJ statybai visų pirma buvo vertinamas per galimo poveikio biologinei įvairovei analizę. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas tiems sklypams, kurie arti miško, nes ten didžiausios migruojančių paukščių sankaupos, plėšriųjų paukščių maitinimosi ir perėjimo plotai. Atsižvelgiant į galimus konfliktus biologinės įvairovės apsaugos požiūriu buvo suplanuotos trys alternatyvos. Poveikis biologinei įvairovei buvo analizuojamas keturiais aspektais, atsižvelgiant į čia perinčius, migruojančius ir žiemojančius paukščius, taip pat šikšnosparnius. Išskirtos kelios probleminės vietos: viena šiaurinėje dalyje šalia miško, kur rasta daug plėšriųjų paukščių perimviečių. Šalia esančios upės slėnis, kur pagal istorinius duomenis ir dabar atliktus tyrimus konfliktų mastas galėtų būti rimtesnis. Pietinė pusė ne tokia svarbi biologinei įvairovei, bet šalia VJ vystymui numatyto sklypo yra tikėtina mažojo erelio rėksnio lizdavietė. Todėl čia būtų taikomos poveikio mažinimo priemonės. Kalbant apie plėšriuosius paukščius, nustatytos vietos, kur neturėtų būti vykdomos statybos paukščių perėjimo metu. Taip pat stabdyti VJ galimo paukščių susidūrimo su jomis metu. Drėgnesnėse vietose, kur paprastai plėšrieji paukščiai medžioja – siūloma dažyti VJ mentes raudonais dryžiais. Ypatingas dėmesys skirtas Žuvinto rezervate migracijos metu susirenkančių ir ten perinčių paukščių apsaugai. Gervių ir žašų sankaupos stebimos VJ sklypuose. Pirmą kartą Lietuvoje vertinant VJ galimą poveikį migruojantiems paukščiams buvo panaudotas telemetrinis metodas, - pilkajai žąsiai uždėtas siūstuvus, kurio pagalba buvo galima tiksliai įvertinti paukščių perskridimo trajektorijas. Nustatyta, kad sklypai, kuriuos planuojama statyti VJ labai didelio poveikio migruojančioms ir besimaitinančioms teritorijoje žąsims neturės. Tačiau norint poveikio

- tikimybę gervėms ir žąsims sumažinti iki minimumo bus numatytos specialios poveikio mažinimo priemonės. Jei VJ būtų statoma arčiau nei 2 km nuo Žuvinto, tokiu atveju būtų reikalinga VJ stabdyti migracijos metu.
2. Šikšnosparniai irgi labai jautrūs VJ poveikiui. Apsaugojimas paprastas – vengti statyti VJ šalia miško. Jei vystytojai nutartų statyti VJ prie miško, reikėtų taikyti priemonę – stabdyti VJ tamsiu paros metu, kai vėjo greitis mažesnis, nei 6 m/s. Tada poveikis šikšnosparniams tampa nereikšmingu.
 3. Dėl vizualinio poveikio. Tiek Metelių regioninio parkas, tiek Žuvinto rezervato direkcija, tiek Kultūros paveldo departamento Alytaus skyrius suteikė sąrašą objektų, prašydami įvertinti, kaip matytųsi VJ iš tų teritorijų. Buvo padaryta VJ matomumo analizė. Arčiausiai yra Simnas. Dusios ežeras ir Žuvinto rezervatas yra toliau numatomo VJ parko. Buvo atliktas modeliavimas, kaip ryškiai bus matomos VJ, pavyzdžiui nuo Simno bažnyčios, ar iš Vytauto ir Upės gatvės, iš visų sankryžų, taip pat nuo Žuvinto rezervato stebėjimo bokštelio. Buvo parodytas kelių piliakalnių vaizdai. Manoma, kad kiti namai ir medžiai gana gerai mažina VJ matomumą. Sumodeliuotos trys vizualinio poveikio alternatyvos. Pirmoji mažiausiai sukelia vizualinės taršos.
 4. Inga Baronienė pristatė poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Nagrinėti pagrindiniai aspektai – triukšmas, šešėliavimas, elektromagnetinė spinduliuotė. Cheminė tarša ir sklaidžiami kvapai, kalbant apie VJ, yra neaktualūs. VJ elektromagnetinė spinduliuotė yra neaktuali, nes generatorius yra gondoloje, kuri yra daugiau nei 140 metrų aukštyje. Kitas dalykas – infragarsas bei žemo dažnio garsas. Pasaulyje buvo atlikta daug tyrimų ir nustatyta, kad jokio poveikio šiuo aspektu VJ nesukelia. Už 100 metrų nuo VJ infragarsas tampa nejaučiamas žmogui, o mūsų sanitarinės zonos yra didesnės, nei 100 metrų. Esminiai dalykai yra VJ keliamas triukšmas ir šešėliavimas. Lietuvos higienos normos numato, kad reikia neperžengti 45 dB(A) ribos nakties metu. Lietuva neturi higienos normų, reglamentuojančių šešėliavimą, todėl remtasi Vokietijos nuostatomis, kurios rekomenduoja, kad šešėliavimas netruktų ilgiau nei 30 min. per dieną arba 30 val. per metus. Iš 5 VJ modelių, triukšmui įverti pasirinktas General Electric VJ modelis, kuris yra triukšmingiausias. Šešėliavimo skaičiavimams – Siemens modelis. Pagal visas tris triukšmo modeliavo alternatyvas nė vienoje nenumatomas artimiausioje sodyboje girdimas didesnis triukšmas, nei 45 dB(A). Šešėliavo modeliavimuose buvo viršijimai visose alternatyvose. Pirmoje alternatyvoje nedideli viršijimai trijose sodybose, antroje ir trečioje – viršijimų daugiau, nes suplanuotos VJ arčiau sodybų. Todėl turėtų būti taikomos priemonės ir įrengti tam tikri įrenginiai šešėliavimui mažinti. Iš trijų pirmoji alternatyva būtų palankiausia – triukšmas mažiausias, šešėliavimas būtų viršytas tik trijose sodybose.
 5. Pristatymo metu vyko diskusija kurios metu buvo užduoti klausimai. Į klausimus atsakė Liutauras Stoškus bei Inga Baronienė. Klausimai ir atsakymai į juos yra pateikti pridedamame priede.

Aptarimo sekretorius

Elmaras Duderis

Aptarimo pirmininkas

Liutauras Stoškus